

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gegužės 31 d.

dėl procedūros pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį

(Byla Nr. COMP/F/38.645 – Metakrilatai)

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 2098)

(Autentiški tik tekstai anglų ir prancūzų kalbomis)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/793/EB)

PAŽEIDIMO SANTRAUKA

- (1) Šis sprendimas buvo adresuotas *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH, Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA, Elf Aquitaine SA, Total SA, ICI PLC, Lucite International Ltd* ir *Lucite International UK Ltd, Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV* ir *Quinn Plastics GmbH*.
- (2) Pirmiau minėti 14 juridinių asmenų (priklausantys 5 įmonėms, kurių kai kurie juridiniai asmenys yra atsakingi kaip motininės bendrovės) pažeidė EB sutarties 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, dalyvaudami viename ir tęstiniame pažeidime 1997 m. sausio 23 d. – 2002 m. rugsėjo 12 d. EEE metakrilatų pramonėje, susijusiam su trimis produktais:

— polimetilmetakrilato (PMMA) liejimo junginiais,

— polimetilmetakrilato (PMMA) kietu lakštu ir

— polimetilmetakrilato (PMMA) sanitariniais gaminiais.

- (3) Pagrindiniai pažeidimo bruožai yra šie: kainų aptarimas tarp konkurentų, susitarimų dėl kainų sudarymas, jų įgyvendinimas ir jų laikymosi stebėjimas didinant arba bent stabilizuojant esamas kainas; papildomų paslaugų sąnaudų skyrimo klientams aptarimas; pasikeitimas komerciškai svarbia ir konfidencialia su rinka ir (arba) bendrove susijusia informacija; nuolatiniai susitikimai ir kiti ryšiai siekiant sutarti dėl pirmiau minėtų apribojimų ir jų įgyvendinimo EEE teritorijoje stebėjimo.

METAKRILATŲ PRAMONĖ

- (4) Polimetilmetakrilato (PMMA) liejimo junginiai, polimetilmetakrilato (PMMA) kietas lakštas ir polimetilmetakrilato (PMMA) sanitariniai gaminiai yra metakrilatų monomerų (MMA), šių trijų PMMA produktų pradinės pagrindinės žaliavos ir pradinė gamybos grandinės dalis. Nors šių trijų PMMA produktų fizinės ir cheminės savybės skiriasi, dėl bendrų žaliavos sąnaudų jie gali būti laikomi vienalyte produktų grupe.
- (5) Tyrimo metu paaiškėjo, kad kartelis apėmė visą EEE. Šių trijų PMMA produktų 2000 m. EEE rinkos vertė buvo apie 665 mln. EUR už apytikriai 255 000 tonas.

PROCEDŪRA

- (6) 2002 m. gruodžio mėn. Vokietijos bendrovė *Degussa AG* pranešė Komisijai apie kartelio egzistavimą metakrilatų pramonėje ir pareiškė norinti bendradarbiauti su Komisija pagal 2002 m. Pranešimą apie atleidimą nuo baudų. *Degussa* pateikė Komisijai įrodymus, kurie padėjo atlikti patikrinimus *Atofina, Barlo, Lucite* ir *Degussa* patalpose 2003 m. kovo mėn.
- (7) Po patikrinimų *Atofina, Lucite* ir *ICI* pateikė prašymus sumažinti baudas. *Atofina* ir *Lucite* baudos buvo sumažintos. Be to, įmonė *Lucite* buvo atleista nuo baudų jos dalyvavimo kartelyje laikotarpio daliai. *ICI* parašymas buvo atmetas, nes nesuteikė ženklios papildomosios vertės.
- (8) Pareiškimas dėl prieštaravimų buvo adresuotas 20 juridinių asmenų, priklausančių 7 įmonėms. Žodinis išklaušymas, kuriame dalyvavo visi adresatai, įvyko 2005 m. gruodžio 15–16 d.

KARTELIO VEIKIMAS

- (9) Nors esama požymių, kad pirmieji trijų PMMA produktų gamintojų antikonkurenciniai ryšiai egzistavo jau 9-ojo dešimtmečio viduryje, Komisija nurodo 1997 m. sausio 23 d. susitikimą kaip jų pradžią, nes tai yra daugiau nei vieno dalyvio patvirtintas pirmasis antikonkurencinis susitikimas. Šiame aukšto lygio susitikime *Atofina*, *Degussa* ir ICI įmonių atstovai aptarė mažą su PMMA liejimo junginiais ir PMMA kietu lakštu susijusį pelną ir galimą tolesnį rinkos konkurentų veiksmų koordinavimą bei ketino sudrausminti pardavimų vadybininkus griežčiau laikytis ankstesnių susitarimų.
- (10) Bendra trijų PMMA produktų antikonkurencinių susitarimų, pagal kuriuos konkurentai aptardavo kainas, sudarė susitarimus dėl kainų, juos įgyvendindavo ir stebėdavo jų laikymąsi, didindami arba bent stabilizuodami esamas kainas; aptardavo papildomų paslaugų sąnaudų skyrimą klientams; pasikeisdavo komerciškai svarbia ir konfidencialia su rinka ir (arba) bendrove susijusia informacija, struktūra rodo, kad jie gali būti laikomi vienu pažeidimu.

BAUDOS**Bazinė Suma***Sunkumas*

- (11) Atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, poveikį rinkai ir jo geografinį mastą, pažeidimas turi būti klasifikuojamas kaip labai sunkus.

Diferencijavimo metodas

- (12) Kadangi įmonių apyvarta kartelinėje pramonėje labai skyrėsi, siekiant atsižvelgti į kiekvienos įmonės svarumą, buvo taikomas diferencijavimo metodas (grupės). Šio požiūrio taikymo tikslas – įvertinti neigiamą kiekvienos įmonės poveikį konkurencijai jų svarumo atžvilgiu.
- (13) Įmonės buvo suskirstytos į tris kategorijas pagal jų PMMA produktų bendrą apyvartą EEE 2000 m. – pirmaisiais pažeidimo metais, kuriais dauguma įmonių, kurioms skirtas šis sprendimas, dalyvavo kartelyje.
- (14) *Degussa* ir *Atofina*, kurių apyvarta atitinkamai sudarė 216 mln. EUR ir 188 mln. EUR, buvo priskirtos pirmai kategorijai. 105,98 mln. EUR apyvartą turinti trečia pagal dydį gamintoja *Lucite* pateko į antrą kategoriją. ICI, kuri negalėjo pateikti laikotarpio iki tapimo ICI *Acrylics* apyvartos duomenis, buvo priskirta antrai kategorijai kaip ir *Lucite*, nes ICI *Acrylics* pardavimas *Lucite* įmonei leidžia teisingai palyginti *Lucite* duomenis ICI *Acrylics*

apyvartos atžvilgiu. Įmonė *Quinn Barlo*, kurios PMMA kieto lakšto apyvarta sudarė 66,37 mln. EUR, vienintelė priskirta trečiai kategorijai. Nėra įrodymų, kad *Barlo* palaikė slaptus ryšius su PMMA liejimo junginių arba PMMA sanitarinių gaminių įmonėmis, nes ji nežinojo arba galėjo nežinoti apie visą antikonkurencinių susitarimų sistemą. Todėl, atsižvelgiant į faktines šios bylos aplinkybes, apskaičiuota baudos bazinė suma *Barlo* buvo sumažinta 25 %.

Pakankamos atgrasos priemonės

- (15) Siekdama nustatyti tinkamą atgrasantį poveikį užtikrinančią baudos sumą, Komisija mano, kad skiriamoms baudoms tikslinga taikyti daugiklį. Komisija pažymi, kad 2005 m. – paskutiniiais finansiniais metais prieš pateikiant šį sprendimą – bendros įmonių apyvartos buvo tokios: *Degussa AG*: 11,750 mln. EUR; *Total SA*: 143,168 mln. EUR ir ICI PLC: 8,490 mln. EUR.
- (16) Todėl, atsižvelgdama į ankstesnius sprendimus, Komisija mano, kad tikslinga padidinti baudą *Total/Atofina, Degussa* ir ICI.

Trukmė

- (17) Skirtingi daugikliai buvo taip pat taikomi atsižvelgiant į kiekvieno juridinio asmens pažeidimo trukmę.

SUNKINANČIOS APLINKYBĖS*Pakartotiniai pažeidimai*

- (18) Pažeidimo metu įmonėms *Degussa*, *Atofina* ir ICI jau buvo taikomi ankstesni kartelių veiklą draudžiantys Komisijos sprendimai⁽¹⁾. Tai pateisina šioms įmonėms skirtinos bazinės baudos sumos padidinimą.

⁽¹⁾ Šie sprendimai yra:

Degussa atžvilgiu: 1984 m. lapkričio 23 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/30.907 – *Peroksidiniai produktai*, OL L 35, 1985 2 7, p. 1); 1986 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/31.149 – *Polipropilenas*, OL L 230, 1986 8 18, p. 1). *Atofina* atžvilgiu: 1984 m. lapkričio 23 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/30.907 – *Peroksidiniai produktai*, OL L 35, 1985 2 7, p. 1); 1986 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/31.149 – *Polipropilenas*, OL L 230, 1986 8 18, p. 1) ir 1994 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/31.865 – PVC II, OL L 239, 1994 9 14, p. 14). *ICI* atžvilgiu: 1986 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/31.149 – *Polipropilenas*, OL L 230, 1986 8 18, p. 1); 1994 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį (IV/31.865 – PVC II, OL L 239, 1994 9 14, p. 14).

LENGVINANČIOS APLINKYBĖS

- (19) Kelios įmonės teigė esant kai kurias arba visas šias lengvinančias aplinkybes: ankstyvą pažeidimo nutraukimą, antraeilį (pasyvų) vaidmenį, veiksmingo praktikos taikymo nebuvimą, atitikties programų įgyvendinimą, naudos nebuvimą, MMA pramonės krizę. Šios teigtos aplinkybės, išskyrus *Quinn Barlo* teigtą antraeilį (pasyvų) vaidmenį, buvo atmestos kaip nepagrįstos. Todėl bazinė suma *Quinn Barlo* buvo sumažinta 50 %.
- (20) Teigta lengvinanti aplinkybė, grindžiama bendradarbiavimu ne pagal 2002 m. Pranešimą apie atleidimą nuo baudų, buvo atmesta, nes nebuvo jokios konkrečios tokią priemonę pateisinančios aplinkybės. Iš tikrųjų visas bendrovių bendradarbiavimas buvo vertintas tik pagal 2002 m. Pranešimą apie atleidimą nuo baudų.

2002 M. PRANEŠIMO APIE ATLEIDIMĄ NUO BAUDŲ
TAKYMAS*Atleidimas nuo baudų – 8a punktas*

- (21) 2002 m. gruodžio 20 d. *Degussa* pirmoji pranešė Komisijai apie kartelio egzistavimą. 2003 m. sausio 27 d. Komisija, remdamasi Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 15 punktu, suteikė įmonei *Degussa* sąlyginį atleidimą nuo baudų. *Degussa* be išlygų, be pertrūkio ir operatyviai bendradarbiavo su Komisija per Komisijos administracinę procedūrą ir pateikė jai visus turimus su įtariamu pažeidimu susijusius įrodymus. *Degussa* nutraukė savo dalyvavimą darant įtariamą pažeidimą ne vėliau, nei pateikė įrodymus pagal Pranešimą apie atleidimą nuo baudų, be to, nevertė kitų įmonių daryti pažeidimo. Todėl *Degussa* buvo visiškai atleista nuo baudų.

Baudos sumažinimas – 23 punkto b papunkčio pirmoji įtrauka (30–50 % sumažinimas)

- (22) Įmonė *Atofina* pirmoji patenkino Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 21 punkto reikalavimus, nes pateikė Komisijai ženkliai papildomos vertės įrodymus, palyginti su pateikimo metu Komisijos jau turėtais, ir, remiantis Komisijos žiniomis, *Atofina* nutraukė savo dalyvavimą darant pažeidimą ne vėliau nei pateikė įrodymus ir daugiau jame nedalyvavo. Todėl pagal 23 punkto b papunkčio pirmąją įtrauką ji atitiko reikalavimus 30–50 % baudos, kuri priešingu atveju būtų skirta, sumažinimui. *Atofina* skirtas 40 % baudos sumažinimas.

23 punkto b papunkčio antroji įtrauka (20–30 % sumažinimas)

- (23) Kaip minėta aukščiau, įmonė *Lucite* antroji patenkino Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 21 punkto reikalavimus ir, atitinkamai, pagal Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 23 punkto b papunkčio antrąją įtrauką *Lucite* atitiko reikalavimus 20–30 % sumažinti baudą. *Lucite* skirtas 30 % baudos sumažinimas.

Atleidimas nuo baudų pagal 23 punktą

- (24) *Lucite* pateikti įrodymai padėjo Komisijai patvirtinti kartelio egzistavimą nuo 2001 m. vasario 28 d. iki 2002 m. rugsėjo 12 d. Pagal Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 23 punktą, šis pažeidimo laikotarpis susijęs su faktais, kurie prieš tai nebuvo žinomi Komisijai ir kurie turėjo tiesioginę įtaką įtariamojo kartelio trukmei. *Lucite* pateikti įrodymai, susiję su šiuo laikotarpiu, atitinkamai nebuvo panaudoti prieš *Lucite* baudos skyrimo tikslais.

23 punkto b papunkčio trečioji įtrauka (ne didesnis kaip 20 % sumažinimas)

- (25) ICI pateikė prašymą dėl atleidimo nuo baudų 2004 m. spalio 18 d., Komisijai jau gavus su prašymais dėl atleidimo nuo baudų susijusius duomenis iš *Degussa* (2002 m. gruodžio 20 d.), *Atofina* (2003 m. balandžio 3 d.) ir *Lucite* (2003 m. liepos 11 d.).
- (26) Pagal Pranešimą apie atleidimą nuo baudų Komisija ištyrė ICI duomenis chronologiškai jų pateikimo tvarka, siekdama įvertinti, ar pagal 21 punktą jų papildomoji vertė yra ženkli. Remdamasi šiais kriterijais, Komisija pranešė ICI, kad jos pateiktų įrodymų papildomoji vertė pagal Pranešimą apie atleidimą nuo baudų buvo neženkli.

PROCESO PABAIGA

- (27) Atsižvelgdama į įmonių jų atsakymuose į Pareiškimą dėl prieštaravimų ir žodiniame išklausyme pateiktus faktus, Komisija nusprendė, pirma, neteikti prieštaravimų dėl pažeidimo MMA atžvilgiu visoms įmonėms, antra, atsisakyti prieštaravimų BASF AG, *Repsol YPF SA*, *Repsol Quimica SA*, *Repsol Brønderslev A/S* ir *Repsol Polivar SpA* dėl PMMA liejimo junginių, PMMA kieto lakšto ir PMMA sanitarinių gaminių ir, trečia, atsisakyti prieštaravimų *Quinn Barlo Ltd*, *Quinn Plastics NV*, *Quinn Plastics GmbH*, *Quinn Plastics SA* dėl PMMA liejimo junginių bei galiausiai atsisakyti prieštaravimų *Quinn Plastics SA*, susijusių su PMMA kietu lakštu.

SPRENDIMAS

- (28) Sprendimo adresatai ir jų dalyvavimo pažeidime trukmė buvo tokie:
- a) *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG* (buvusios *Agomer GmbH* ir *Röhm GmbH*) ir *Para-Chemie GmbH* 1997 m. sausio 23 d. – 2002 m. rugsėjo 12 d.;
  - b) *Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA* (buvusi *Atofina SA*) ir *Elf Aquitaine SA* 1997 m. sausio 23 d. – 2002 m. rugsėjo 12 d., o *Total SA* – 2000 m. gegužės 1 d. – 2002 m. rugsėjo 12 d.;
  - c) *ICI PLC* 1997 m. sausio 23 d. – 1999 m. lapkričio 1 d.;
  - d) *Lucite International Ltd* ir *Lucite International UK Ltd* 1999 m. lapkričio 2 d. – 2002 m. rugsėjo 12 d. ir
  - e) *Quinn Barlo Ltd* (buvusi *Barlo Group plc*), *Quinn Plastics NV* (buvusi *Barlo Plastics NV*) ir *Quinn Plastics GmbH* (buvusi *Barlo Plastics GmbH*) 1998 m. balandžio 30 d. – 2000 m. rugpjūčio 21 d.
- (29) Pagal pirmiau nurodytas konstatuojamąsias dalis buvo skirtos šios baudos:
- a) *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG* ir *Para-Chemie GmbH*: 0 EUR;
  - b) *Arkema SA, Altuglas International SA* ir *Altumax Europe SAS*, bendrai ir individualiai atsakingos: 219,13125 mln. EUR; iš šios sumos bendroji ir individualioji *Total SA* atsakomybė sudaro 140,4 mln. EUR, o bendroji ir individualioji *Elf Aquitaine* atsakomybė – 181,35 mln. EUR;
  - c) *ICI PLC*: 91,40625 mln. EUR;
  - d) *Lucite International Ltd* ir *Lucite International UK Ltd*, bendrai ir individualiai atsakingos: 25,025 mln. EUR ir
  - e) *Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV* ir *Quinn Plastics GmbH*, bendrai ir individualiai atsakingos: 9 mln. EUR.
- (30) Aukščiau išvardytoms įmonėms buvo nurodyta nedelsiant nutraukti 3 konstatuojamojoje dalyje nurodytą pažeidimą, jei dar nenutraukė, ir susilaikyti nuo bet kokio 3 konstatuojamojoje dalyje apibūdinto veiksmo arba elgesio ir nuo bet kokio veiksmo arba elgesio, turinčio tą patį tikslą arba poveikį, kartojimo.
-